

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗРУШЕНЬ У РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ.

Біліченко С. П.

Розглянуто основні моменти впливу інформаційних технологій на розвиток регіонів. Обґрунтовано рекомендації широкого впровадження інформаційних технологій у всіх сферах життя для гідного економічного розвитку регіонів і всієї країни в цілому.

Для сьогоденного етапу розвитку цивілізації характерним стало прискорення темпів росту інформаційних потоків, з якими неможливо впоратися традиційними способами. Досягнення останніх років у галузі інформатики, обробки інформації та комунікацій призвели до створення нової системи знань, яка кардинально вплинула на розвиток суспільства в цілому, в тому числі і на економічну складову. Інформаційні технології стали в наш час невід'ємним фактором функціонування установ, організацій і загалом цілих регіонів на всіх рівнях. Сьогодні переважна більшість фахівців визначає інформаційні технології, як життєво важливий фактор виробництва, поряд з трудовими, фінансовими та матеріальними ресурсами.

Важливість проблематики інформаційного розвитку, її значення для формування національної конкурентоспроможності та захисту національних інтересів обумовили проведення досліджень аспектів даного явища з боку іноземних та вітчизняних фахівців – Р.Мансела, У.Даттона, С.Тенсі, М.Вілсона, Д.Джейса, Ф.Аттона, Е.Тоффлера, О. Терехова, Л.Гудино, Н.Татаренко, Б.Гаврилишина, Є. Вартанової, С.Симоновича та ін. Період вивчення інформаційного розвитку характеризується широким сенсом трактування, постійними науковими дослідженнями щодо його ефективності для економічного розвитку країни і суспільства в цілому. Не зважаючи на значний накопичений теоретико-практичний досвід, потребує вивчення проблема специфіки та інструментарію впровадження інформаційних технологій в розвиток регіональної економіки в умовах глобалізації, світовий досвід та його імплементація в країнах з перехідною економікою, зокрема в Україні, тому вивченню саме цієї проблематики присвячена дана робота.

Використання інформаційних технологій сьогодні все ширше розгортається в усіх сферах людської діяльності. В галузі економічного

розвитку створюються автоматизовані системи проектування, виробництва і контролю, які охоплюють весь виробничий цикл. Інформаційні технології в галузі медицини дозволяють підвищити якість медичного обслуговування та використання передового світового досвіду. Впроваджуються електронні системи в бібліотеках і музеях для збереження надбань вітчизняної та світової культури. В освітній галузі новітні технології створюють сприятливі умови для безперервного підвищення рівня освіти та інтенсифікації процесів навчання. Важливим моментом є доступність до міжнародної системи баз даних і знань для кожного члена суспільства, що дозволяє постійно поповнювати багаж знань.

Широке впровадження інформаційних технологій дозволить ефективно проводити роботи з контролю екологічної ситуації. Підключившись до єдиної системи моніторингу, яка включатиме засоби експрес-інформації про стан і динаміку повітряного середовища, водних об'єктів, ґрунтової поверхні, а також негативного впливу виробничих комплексів на оточуюче середовище, все це може забезпечити можливість формування єдиного екологічного паспорта регіону та дозволить передбачати екологічні катастрофи [1].

В Законі України «Про стимулювання розвитку регіонів» вказано, що – комплекс правових, організаційних, наукових, фінансових та інших заходів, спрямованих на досягнення сталого розвитку регіонів на основі поєднання економічних, соціальних та екологічних інтересів на загальнодержавному та регіональному рівнях, максимально ефективного використання потенціалу регіонів в інтересах їх жителів та держави в цілому.

Стимулювання розвитку регіонів здійснюється з метою:

- забезпечення їх сталого розвитку в інтересах усієї України, підвищення рівня життя населення, подолання бідності та безробіття, формування середнього класу;
- ефективного використання економічного, наукового, трудового потенціалу, природних та інших ресурсів, а також особливостей регіонів для досягнення на цій основі підвищення рівня життя людей, оптимальної спеціалізації регіонів у виробництві товарів та послуг;
- створення рівних умов для динамічного, збалансованого соціально-економічного розвитку регіонів України;
- забезпечення додержання визначених державою соціальних гарантій для кожного громадянина незалежно від місця його проживання;
- подолання депресивного стану окремих територій, своєчасного і комплексного розв'язання проблем охорони довкілля.

Забезпеченню реалізації цих завдань сприятиме проведення заходів щодо:

- створення нових організаційних структур, що здійснюють

інформаційну діяльність, інформаційних центрів, бізнес-інкубаторів, інших трансфертних та інфраструктурних фірм, які сприяють упровадженню нової техніки і технологій у виробництво;

- організація лізингових фірм нової техніки, дослідного обладнання і унікального устаткування;

- створення регіональних комісій з науково-технічної експертизи розробок, які пропонується впроваджувати на підприємствах регіону;

- підтримка формування виробництв із замкненим циклом, зокрема науково-промислово-фінансових груп, концернів, корпорацій тощо;

- створення під егідою держави та місцевих органів виконавчої влади регіональних центрів передачі інноваційних промислових технологій з державного до приватного сектору;

- організація управлінського консалтингу підприємств [2].

Для удосконалення механізмів управління регіональним розвитком, необхідно створити дієву систему інституцій, які б мали можливість працювати на забезпечення сталого розвитку окремих територій та узгоджувати свою діяльність з іншими організаційними структурами. Такою інституцією може бути система агентств регіонального розвитку з репрезентуванням державних, громадських, приватних інтересів, яка буде базуватися на використанні новітніх інформаційних технологій. Регіональні агентства розвитку мають на меті вирішення завдань поліпшення умов використання передових інноваційних технологій, підвищення інвестиційної привабливості регіонів, розширення залучення вітчизняних та іноземних інвестицій для регіонального розвитку, вдосконалення підготовки та перепідготовки відповідних фахівців з проблем регіонального розвитку, координацію програм технічної допомоги, спрямованих на підтримку розвитку регіонів.

Новим для України, але вже добре зарекомендованим в європейських країнах, напрямом підвищення конкурентоспроможності регіонів має стати комплексний маркетинг регіонів та створення їхнього іміджу. Він передбачає створення державних і регіональних інформаційних систем, які б нагромаджували інформацію про регіони, їхній потенціал, потреби та конкурентні переваги, зокрема історико-культурні надбання, презентацію регіонів на міжнародних виставках, симпозіумах тощо [3].

Мета створення, функціонування та широкого розповсюдження інформаційних технологій полягає у вирішенні проблем інформатизації суспільства, економічного виробництва і життєдіяльності в країні загалом. Під інформатизацією суспільства будемо розуміти повсюдне впровадження комплексу заходів, які спрямовуються на забезпечення повного і своєчасного використання достовірної інформації, узагальнених

знань у всіх соціально значимих видах людської діяльності. Ці заходи забезпечать не тільки зростання економічних показників розвитку народного господарства, але і отримання якісних наукових досягнень у фундаментальних та прикладних науках, які спрямовані на розвиток виробництва, створення нових робочих місць, підвищення життєвого рівня населення, захист навколишнього середовища. Інформатизація – об'єктивний і закономірний етап, через який в тій чи іншій формі повинно пройти кожне суспільство, яке вступило на шлях інтенсивного розвитку. Сучасна інформатизація – це глобальний процес, який пов'язаний з кардинальними змінами структури і характеру світового і соціального розвитку, з переходом до нових наукомістких технологій, технічних систем, матеріалів, а також нових видів інформаційного обміну, які дозволяють вирішальним чином змінювати характер праці і умови життя людини [4].

Інформатизація процесів в усіх сферах людської діяльності дозволяє активно і широко застосовувати все багатство інтелектуального наслідування досвіду розвитку суспільства.

Світова економічна система вже вступила в епоху формування нового інформаційного суспільства. В Україні для реалізації завдань розвитку інформаційних технологій та більш ефективного співробітництва між регіонами, органам влади необхідно здійснити такі організаційні заходи:

1. Забезпечити надання державної фінансової підтримки програмам і проектам розвитку інформаційних технологій.
2. Забезпечити синхронізацію дій української сторони та інших країн, щодо впровадження інформаційних технологій у сферах економічного розвитку, розбудови прикордонної інфраструктури, культурного обміну, туризму, охорони довкілля.
3. Сприяти поглибленню зв'язків з кранами світу, особливо сусідніми, у розвитку інформаційних технологій для забезпечення своєчасного реагування у разі виникнення загрози надзвичайних ситуацій, проведенню спільних заходів щодо захисту населення від надзвичайних ситуацій, розбудові міжнародних транспортних коридорів та ін.

Реалізація зазначених напрямів сприятиме вирішенню спільних регіональних та міжрегіональних проблем економічного розвитку територій шляхом впровадження інформаційних технологій у пріоритетні галузі виробництва, подолання наслідків екологічних та техногенних катастроф, розвитку зовнішньоекономічних зв'язків.

Запропоновані заходи щодо розвитку інформаційної сфери спираються на набутий світовий досвід насамперед європейський, і підпорядковані створенню сприятливих організаційно-економічних умов для досягнення комплексного, сталого розвитку регіонів. Наявний

європейський досвід може стати основою формування державної програми, що має спрямовуватися на вирішення ряду важливих регіональних проблем при збереженні специфіки, самобутності та індивідуальності нашої країни.

Література

1. Варганова Е. Информационное общество в стратегии Европейского Союза. Информационное общество: необходимость государственного подхода [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://internews.ras.ru/ZiP/43/europe.html>.

2. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» [Електронний ресурс]. Режим доступа : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

3. “Стратегія економічного і соціального розвитку України на 2004-2015 рр.”). [Електронний ресурс]. Режим доступа: <http://old.niss.gov.ua/book/varnaly/005.htm>.

4. Корнеев И.К., Ксандопуло Г.Н, Машурцев В.А. Информационные технологии: учебн. пособ. / И.К.Корнеев, Г.Н. Ксандопуло, В.А.Машурцев. – М.: ТК Велби, Проспект, 2009. – 224 с.

Abstract

Bilichenko S.P.

Information technologies as tool of modern transformation changes are in development of regions.

The basic moments of influence of information technologies are considered on development of regions. Recommendations of wide introduction of information technologies are grounded in all spheres of life for deserving economic development of regions and entire country on the whole.